

Intellectuele eigendom

Werknemer heeft recht op naamsvermelding

Rechtbank Amsterdam, 13 juli 2011 - Een fotograaf ontdekt dat zijn foto's zonder zijn toestemming zijn opgenomen in de beeldbank van de opdrachtgever. Hij eist hiervoor een vergoeding. Ook eist hij dat zijn naam vermeld zal worden bij al zijn foto's op de VU websites (ook de foto's die hij in dienstverband heeft gemaakt). De rechter kent een schadevergoeding toe en oordeelt dat de fotograaf ook het recht heeft op naamsvermelding bij foto's op websites van de VU die hij in dienstverband bij de VU heeft gemaakt. .

De feiten

Een fotograaf werkt van september tot en met november 2006 als uitzendkracht voor de Vrije Universiteit (VU). Daarna treedt hij in dienst bij de afdeling Marketing en Communicatie. Eind 2009 wordt zijn contract niet verlengd. Daarna werkt de fotograaf enige tijd als freelancer voor de VU.

In januari 2010 krijgt hij de opdracht om foto's te maken voor kerstkaarten. Hij ontvangt € 250,- excl. BTW als vergoeding. De foto's worden buiten zijn weten om geplaatst in de VU Beeldbank. Het copyrightteken van de VU wordt bij de foto's vermeld. In april verwijdert de VU de foto's in de beeldbank op verzoek van de fotograaf. Er wordt € 1.850 aan hem betaald als schadevergoeding. De fotograaf vordert bij de rechter een hogere schadevergoeding (€ 21.600,-). Hij meent schade te hebben geleden in de vorm van gemiste licenties. De VU brengt daartegenin dat de beeldbank alleen toegankelijk is voor VU werknemers en dat de foto's bijna niet zijn bekeken in de beeldbank (18 keer). De schade voor de fotograaf moet worden begroot op nihil en anders op maximaal de vergoeding die als schadevergoeding is betaald.

Ook eist de fotograaf dat zijn naam vermeld zal worden bij alle foto's van zijn hand op de VU websites (ook de foto's die hij in dienstverband heeft gemaakt).

Oordeel rechter

De rechter wijst de vorderingen van de fotograaf toe, maar bepaalt een lagere schadevergoeding (in verband met de duur van de inbreuk). Daarnaast oordeelt de rechter dat de fotograaf recht heeft op naamsvermelding bij foto's die hij in dienstverband heeft gemaakt.

Overwegingen rechter

Partijen zijn het er over eens dat de VU de foto's zonder toestemming van de fotograaf heeft opgenomen in de VU beeldbank en daarmee inbreuk heeft gemaakt op het auteursrecht van de fotograaf. Het kan volgens de rechtbank niet zo zijn dat de VU bepaalt welke licentievergoeding de fotograaf had kunnen vragen voor gebruik van de foto's op de beeldbank.

De fotograaf haakt bij zijn berekening aan bij de tarieven die de Universiteit Utrecht hanteert. Dat tarief betreft echter een exclusieve licentie voor de duur van 10 jaar. Nu de beelden slechts drie maanden zijn opgenomen in de beeldbank kent de rechtbank een vergoeding naar rato toe: € 1.080,-. Het doet er overigens volgens de rechtbank niet toe of de foto's veel zijn bekeken of gebruikt. De omvang daarvan zou immers bij het aangaan van een licentieovereenkomst ook niet bekend zijn.

Verder heeft de maker van een werk op grond van artikel 25 Auteurswet het recht om zich te verzetten tegen openbaarmaking zonder naamsvermelding. Door het plaatsen van de foto's op de website van de VU zonder naamsvermelding maakt de VU inbreuk op dit auteursrecht. De fotograaf denkt hierdoor opdrachten te zijn misgelopen. Dit is niet uit te sluiten. De rechtbank stelt door middel van schatting een schadevergoeding vast (€ 1080,-).

De rechten op de foto's die de fotograaf in dienstverband heeft gemaakt komen toe aan de werkgever, de VU (op grond van artikel 7 Aw). Dit geldt echter niet voor de persoonlijkheidsrechten, waaronder het recht op naamsvermelding. De aard van het recht op naamsvermelding verzet zich ertegen dat dit door middel van het fictieve makerschap ex artikel 7 Aw aan de werkgever toekomt en niet aan de fysieke maker. Partijen spreken op dit moment over vermelding van de naam in het colofon. De rechtbank geeft partijen gelegenheid om hun standpunt hierover nog te verduidelijken en verwijst voor wat betreft dit punt naar de rol.

Rechtbank Amsterdam, 13 juli 2011 (zaaknummer: 478848/HA ZA 10-4087) (niet gepubliceerd)

Theorie en praktijk

Auteursrechten zijn te splitsen in exploitatie- en persoonlijkheidsrechten.

Is artikel 7 Aw van toepassing, dan liggen de exploitatierechten automatisch bij de werkgever; dit hoeft niet speciaal te worden opgenomen in de arbeidsovereenkomst. Het is echter de vraag of de persoonlijkheidsrechten ook automatisch aan de werkgever toekomen. Persoonlijkheidsrechten kunnen immers niet worden overgedragen (artikel 25 Aw).

Intellectuele eigendom

Op grond van artikel 7 Aw is de werkgever de 'fictieve' maker van de werken van zijn werknemer. In rechtspraak en doctrine wordt de vraag of de persoonlijkheidsrechten daarom ook automatisch toekomen aan de fictieve maker (de werkgever) verschillend beantwoord. Een voorbeeld van een zaak waarin de rechter oordeelde dat de persoonlijkheidsrechten bij de werkgever berustten, is die van de rechtbank 's-Gravenhage van 27 mei 1992 (Gorter en de Vries/PTT).

Een andere zaak waarin de rechter oordeelde dat de persoonlijkheidsrechten toekwamen aan de werkgever is die van het Hof in 's-Hertogenbosch op 24 mei 1978 (Van Gunsteren/Lips).

Voorbeelden van zaken waarin het Amsterdamse Hof juist tot de conclusie kwam dat de persoonlijkheidsrechten niet aan de fictieve maker toekomen, zijn: Bezige Bij/Rijkspostspaarbank (10 februari 1970) en Tariverdi/Stadsomroep (31 juli 2003). Deze zaak kan aan dit rijtje worden toegevoegd.